

Měnový přehled (historický)

I. Definice a obsah

Měnový přehled je souhrnná bilance všech bank, které v dané zemi emitují peníze. Metodika sestavování měnového přehledu je sjednocena na mezinárodní úrovni v rámci členských zemí Mezinárodního měnového fondu. Sestavování a zveřejňování přehledu slouží především ke statistickým a srovnávacím účelům.

Základní členění položek v měnovém přehledu:

AKTIVA

Čistá zahraniční aktiva celkem – představují saldo krátkodobých a dlouhodobých pohledávek a závazků bankovní soustavy ve vztahu k nerezidentům v domácí měně i v zahraničních měnách.

Čistá domácí aktiva celkem – jsou rozdílem likvidních pasiv a čistých zahraničních aktiv. Zahrnují domácí úvěry a ostatní čisté položky.

Domácí úvěry – zahrnují zdroje emitované bankovní soustavou do ekonomiky v členění na :

- čistý úvěr vládě – rozdíl mezi aktivy a pasivy bank vůči vládnímu sektoru;
- čistý úvěr Fondu národního majetku – rozdíl mezi aktivy a pasivy bank vůči FNM;
- úvěry v Kč – korunové zdroje emitované bankovní soustavou rezidentům v členění na podnikovou sféru a domácnosti;
- úvěry v cizí měně – zdroje v cizí měně emitované bankovní soustavou rezidentům.

Ostatní čisté položky - rozdíl mezi ostatními pasivy a aktivy bankovní soustavy.

PASÍVA

Peněžní zásoba, tj. primární zdroje bankovní soustavy po vyloučení vkladů vládního sektoru. Je definována **peněžním agregátem M2** (M2 = peníze + quasi peníze).

Peníze jsou definované **peněžním agregátem M1**, který zahrnuje:

- oběživo, tj. hotovost v Kč v držbě podnikové sféry a obyvatelstva bez hotovostí na pokladnách bank;
- netermínované vklady, tj. korunové vklady rezidentů uložené na účtech bez výpovědní lhůty u bankovní soustavy v členění na podnikovou sféru, pojišťovny a domácnosti.

Quasi peníze zahrnují:

- termínové korunové vklady, tj. korunové vklady rezidentů uložené u bankovní soustavy s pevnou výpovědní lhůtou nebo splatností v členění na podnikovou sféru, pojišťovny a domácnosti;
- vklady v cizí měně, tj. celkové vklady rezidentů v cizích měnách uložené u bankovní soustavy v členění na podnikovou sféru a domácnosti;
- depozitní směnky a ostatní dluhopisy.

II. Zdroje a metodika zjišťování

Podkladem pro sestavování měnového přehledu jsou údaje přebírané z bankovní statistiky a vlastní propočty ČNB měnově analytického charakteru.

Zdroje:

- Měsíční výkaz o vkladech a úvěrech od klientů VST(ČNB)11-12
- Měsíční výkaz o úvěrech a pohledávkách za klienty VST(ČNB)1-12
- Měsíční bilance aktiv a pasív Bil (ČNB) 1- 12

- Bilance ČNB pro analytické účely
- Měsíční výkaz o cenných papírech a účastech v držení banky VST(ČNB)21-12
- Měsíční výkaz o cenných papírech emitovaných bankou VST(ČNB)22-12
- Hlášení FNM o poukázkách a obligacích FNM u bank
- Měsíční výpis ze Střediska cenných papírů ČR (státní bondy)
- Hlášení od sekce bankovních obchodů (odbor 611) o státních pokladničních poukázkách
- Denní hlášení o plnění SR (státní fondy) + osobní zjišťování u obchodních bank
- Podklady z účetní databáze ČNB o SR (běžné hospodaření SR, bilance státních finančních aktiv a pasiv)

III. Členění

IV. Způsob výpočtu

V. Změna metodiky

V období od 07/1995 do 10/1997 byl peněžní agregát M2 (peněžní zásoba) vykazován také v modifikované podobě jako "upravená peněžní zásoba", jenž nezahrnovala vklad SPT Telecom u ČNB (uvedené vykazování vycházelo z požadavku měnové neutralizace předmětného vkladu). Meziroční změny M2 jsou počítány vždy z "upravené peněžní zásoby".

Do 31.12.1997 byly součástí klientských vkladů vkladové certifikáty, depozitní směnky a ostatní dluhopisy, jenž od 1.1.1998 byly pak vykazovány samostatnou položkou "vkladové certifikáty, depozitní směnky a ost. dluhopisy".

Od 1.1.2001 jsou vkladové certifikáty opět součástí klientských vkladů a v rámci quasi peněz se samostatně sledují jen "depozitní směnky a ostatní dluhopisy".

Od 1.1.2002 do peněžního agregátu L nejsou zahrnovány peněžní poukázky ČNB u nebankovních klientů (v současné době představují pouze kolaterál k repooperacím).

VI. Vykazující subjekty

Vykazujícími subjekty jsou banky a pobočky zahraničních bank působících v ČR včetně ČNB. Seznam bank v závislosti na čase je uveden v seznamu.

Časové řady nejsou zpětně očišťovány o zaniklé banky.